

Matt.5:1-12. Alla helgons dag.1:a årg 121103.

Nu ska vi läsa en av de vackraste texter jag vet, saligprisningarna från Jesu bergspredikan. Men att den är vacker, det behöver ju inte betyda att den måste vara helt enkel.

Matt.5:1-12

Lars Sjunger

Ja, här står vi nu, denna allhelgonahelg, kanske med vår sorg och våra minnen, kanske med all vår längtan. Och för mig handlar den här texten om, eller snarare blir till en längtan. Ja, varje gång jag läser den, så fylls jag av nån slags längtan, en längtan som nästan tenderar att bli en slags sorg. En sorg över vad jag är, vad vi människor är, vad livet är, och hur det skulle kunna vara.

Ja här står vi, kanske med vår önskan efter helhet. Och vi läser texten, som på nått sätt hela tiden slungar, eller bollar oss, -mellan det trasiga och det hela, det bristfälliga och det fullkomliga. Mellan nått slags jordiskt och himmelskt, mellan ett nu och ett då. Men också mellan ett redan och ännu inte...

Himmelriket talar Jesus om, himmelriket, där vi får hoppas och tro, att alla de som gått ifrån oss finns. Och där ska det vara gott, där ska det vara annorlunda. Där ska trösten finnas, där ska barmhärtigheten och freden råda. Och där, där ska man få se Gud.

Men visst är det också som om han talar om nånting annat. Att han liksom säger att allt det här, det handlar inte bara om himlen. Det handlar också om nånting som är möjligt nu, om nånting som faktiskt håller på att gå i uppfyllelse redan här och redan nu.

Fullkomligheten kommer alltid att vara Guds sak, ändå anar vi redan nu vad det kan vara, som om vi vet på liksom på ofullkomlighetens villkor.

Ungefär som när Paulus skriver "Ännu ser vi en gåtfull spegelbild; då skall vi se ansikte mot ansikte. Ännu är min kunskap begränsad; då skall den bli fullständig som Guds kunskap om mig."

Det finns en spänning mellan "är" och "skall", mellan det vi nu är och bara kan ana, och det vi en gång ska bli och kan veta.

Eller som Grundtvig skriver i sin vackra psalm:

"O liv, som blev tänt i kristtrognas bröst,
dig har världen ej känt.

Det ljus, som vårt jordiska öga ej tålt,
dock lever inom oss, fast skumt och fördolt.

Gud råder: allt skall under honom bli lagt
med kärlekens mått."

Jag vet inte riktigt vad det här gör med vår längtan, men ja, det finns en spänning mellan nu och sen, mellan riket vi kan ana här och nu och det som en gång ska komma oss till mötes. Mellan en slags salighet, mitt i det trasiga och ofullkomliga. Och saligheten hos Gud i det fullkomliga livet. Jag tror att den spänningen, den är det avgörande att hålla fast vid.

-Att det finns en slags salighet redan nu

-Att lidandet och döden är påtaglig

-Att det finns en lysande bild av en fullkomlighet.

Nej, jag vet egentligen inte vad det gör med vår längtan. Men mitt i det bristfälliga så finns det också någonting annat. Det finns redan nu så starka stråk av det som texten talar om. Ja trots det trasiga, trots döden och lidandet. Så lever ändå trösten, ödmjukheten och längtan efter rättfärdighet.

Trots vår så osaliga själviskhet, så finns det barmhärtighet människor emellan och det finns människor som gör fred som det egentligen står.

Och trots vår ibland så slående oförmåga, så kan vi redan här och nu ana Gud.

Är det ett utslag av människans kluvenhet, men också av storheten i att vara skapad av Gud?

Är det ett utslag av att Guds rike ändå är åfärde?

Sorgen och smärtan, den kommer vi nog aldrig över, i alla fall inte i det här livet, dualismen i tillvaron, verkar en gång för alla vara människans lott.

Eller som Anna Greta Wide skrev, lyssna nu ordentligt för det är inte helt lätt att hänga med.

Den saliga osäkerheten

Den osäkra saligheten

Den osaliga säkerheten

Den säkra osaligheten

Allt detta låter väl säga sig

Men aldrig: den säkra saligheten

Och aldrig: den saliga säkerheten

Då halter sanning och rytm.

Någonstans måste nejjet in.

Så är människans villkor.

Gå gärna hem och läs den själv. Den saliga osäkerheten av Anna Greta Wide.

Det finns inget enkelt recept för allt det som inte är som det ska på den här jorden.

Det finns inget enkelt botemedel mot människans förmåga att göra det förfärliga mot sig själva och varandra.

Men det finns en kamp mot att vänja sig vid det onda, mot förhärdelsen av våra hjärtan. Det finns en kamp mot att inte resignera och ge upp. Och Jesus är mer än tydlig i dagens text. Det förhärdade hjärtat är motsatsen till det rena hjärtat. Att vänja sig vid det förfärliga, är motsatsen till att vara bland de sörjande. Resignationen är motsatsen till vara bland de som hungrar, de som törstar efter rättfärdigheten. Och hade vi fortsatt att läsa de kommande verserna, då hade det stått
Ni är jordens salt...
Ni är världens ljus...

Och idag står vi här, denna Alla helgons dag, kanske med vår längtan, kanske med vår sorg, de som gick bort, de vi älskade, de vi tydde oss till, -de finns inte längre bland oss...

Kanske kan den sorgen hjälpa oss, kanske kan vi öva oss, sorgen över smärtan, över livet som är ett liv till döds. Över livet som inte är som det borde vara, skulle vara. Ondskan, döden...

Saliga de som sörjer sa han, saliga de som sörjer...

Sorg och längtan hänger så tätt samman. Sorgen över det som inte är, eller det som inte längre är. Men då också längtan, det är som i samma andetag.

Längtan, -kanske inte bara tillbaka till något, men längtan till hur det skulle kunna vara.

Längtan efter tröstandet, efter ödmjukheten, efter rättfärdigheten och barmhärtigheten...

Är det där vi befinner oss? Den saliga osäkerheten
Den osäkra saligheten

Men också, mitt i allt, trots allt, -tilliten till Gud. Den Gud som följer oss, går före oss...